

Inatsisartunut ilaasortaq
Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2016-138-imut Kuannersuarnut tunngasumut akissuteqaat

Kuannersuarnut tunngatillugu apeqqutit matuma kinguliani allassimasut Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu saqqummiuppatit. Akissuteqaatip matuma suliarineqarneranut atatillugu naalakkersuisoqarfanni suliaasaqarfinit attuumassuteqartunit ilanngussassanik piniartoqarpoq. Tassani pineqarput Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik aamma Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik.

15-06-2016
Sags nr. 2016-8945
Akt nr.

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
E-mail: mmr@nanoq.gl
www.govmin.gl

1. Namminersorneq pillugu Inatsit tunngavigalugu anguniagaava akisussaaffiit naalagaaffimmiittut nunatsinnut angerlaannissaat?

Akissut:

Namminersorneq pillugu inatsisip suna siunertarineraa pillugu apeqqummut akissutitut namminersorneq pillugu inatsimmut siunertaasut nassuiarneqarnerat, inatsimmi aammalu pisortatigoortumik piareersaalluni suliani tassunga atasuni takuneqarsinnaasut, innersuusutigissavakka.

Namminersorneq pillugu inatsimmi aallarniutaasumik allassimavoq, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni naligiimmik ataqeqatigiillunilu suleqatigiinnerup siuarsarneqarnissaa pillugu kissaateqarneq, inatsimmut tunngavigineqartoq.

Tapiliullugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allassimavoq, Kalaallit Nunaata aamma Danmarkip akornanni sapinngisamik annertunerpaamik naligiissitsilluni kiisalu naalagaaffeqatigiinnermut atuuttumut killissaliussat iluanni inuiaat kalaallit sapinngisamik annertunerpaamik namminersorlutik aalajangiisinaanerulersillugit, Kalaallit Nunaannut namminersornermik aaqqissuussamik pilersitsinissaq inatsimmut siunertaasoq.

Aammattaaq namminersorneq pillugu inatsisip siunertaatut allassimavoq, Kalaallit Nunaata, tamanna naalagaaffimmi inatsisini ajornartinnagu, annertunerusunik aalajangiisinnaatitaaffinnik tiguisinnaanissaanut taanna inatsisitigut tunngavissaliissasoq. Tamatuma saniatigut namminersorneq pillugu inatsimmi siunnerfigineqarpoq, suliaasaqarfanni suli naalagaaffimmi oqartussaasunit isumagineqartuni kalaallit sunniuteqarnerulernissamut

periarfissaqalersillugit, kalaallit aamma danskit oqartussaasuisa akornanni suleqatigiinnerup annertusitinnissaa.

Aammattaaq inatsimmi siunertaavoq nunanut allanut politikikkut apeqqutunik isumaginninnermi Kalaallit Nunaata peqataanissaanut ataatsimoortumik killissaliussanik aalajangersaanissaq. Inatsisip siunertaatut tamatuma saniatigut allassimavoq, tassani Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaa pillugu aalajangiinissamut aaqqissuussineq aamma aalajangiinissap piviusunnagortinneqarnissaa aalajangersarneqassasut.

2. Nunatta aatsitassanut oqartussaaffik angerlaakkamiuk siunertaasimava aatsitassarsiorneq sumiluunniit aallartissappat naalagaaffeqatitta akisussaaffinnik tigusaqarnissaat? Taamaassimappat aalajangernermut tunngavik ilanngunneqassasoq kissaatigaara.

Akissut:

Naalagaaffeqatigiinnermi illuatungiusoq akisussaaffiup ilaanik tigusissasoq, aatsitassanut suliassaqarfimmi aalajangiisinnaatitaanerup tiguneqarneranut atatillugu siunertaasimasoq Naalakkersuisut isumaqanngillat. Namminersorneq pillugu inatsimmi danskit aamma kalaallit oqartussaasuisa akornanni akisussaaffiup avinneqarnissaa sammineqanngilaq. Namminersorneq pillugu inatsit malillugu Namminersorlutik Oqartussat suliassaqarfiit tiguneqartut iluanni inatsisiliortussatut suliarinnittussatullu pissaaneqarput.

Namminersorneq pillugu inatsit naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut suliassaqarfik 1. januar 2010 atuutilersumik tiguaat. Kalaallit Nunaanni aatsitassanut suliassaqarfik aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersumi (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit), kingusinnerusukkut allannguuteqartumi, maleruagassaqartinneqarpoq. Tamatuma kingorna aatsitassanik misissueqaarnissamut, aatsitassarsiorluni misissuinissamut aamma aatsitassanik paaanissamut akuersissutinik tunniussinissamut Naalakkersuisut kisimiillutik aalajangiisinnaatitaalerput, tassanilu urani aamma qinngornernik ulorianartunik akullit ilaapput. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu aatsitassarsiorinissamut akuersissutinik Naalakkersuisut tunniussisareerput, ilanngullugit aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissut, ilaatigut uranimut allanullu aatsitassanut qinngornernik ulorianartunik akulinnut tunngassuteqartoq.

Kunngaqarfik Danmarki nunani tamalaani isumaqatigiissutini atomip nukinganit sakkussianik siaruartitsinissamik pinngitsoortitsisussanik, saneqqunneqarsinnaanngitsunik pisussaaffeqarpoq aammalu uranip allallu qinngornernik ulorianartunik akoqartut siunertanut eqqissisimaffiunngitsunut siunertanut atorneqarnissaat pinngitsoortittussaallugu imaluunniit killilersimaartussaallugu. Siaruartitsinnginnissaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutit aamma Kalaallit Nunaanni atuupput. Taamaattumik isumaqatigiissutit malinneqartut aammalu uranimut allanullu aatsitassanut qinngornernik ulorianartunik akulinnut, Kalaallit Nunaanni piiarneqartunut,

uninngasuutigineqartunut assartorneqartunullu aammalu Kalaallit Nunaannit avammut annissorneqartunut tunngatillugu Kalaallit Nunaani naammassismaneqartut naalagaaffiup aamma Kalaallit Nunaata qulakkeertussaavaat.

Namminersorneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 4 malillugu, § 13-imut ataqatigiissillugu, Naalackersuisut aallaaviatigut nammineeertut inuiannut inatsisitigut isumaqatigiissutinut Kunngeqarfik Danmarkip illersornissamut imaluunniit sillimaniarnermut politikkianut, naalagaaffimmit susasaqarfigineqartumut, tunngasunut, isumaqatiginninniarsinnaanngillat isumaqatigiissuteqarsinnaanatillu.

Taamaattumik danskit naalackersuisui aamma Naalackersuisut 2016-imi januaarimi nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikkikkut pissutsit immikkuullarissut taakkua, Kalaallit Nunaanni uranimik allanillu qinnqornernik ulorianartunik akulinnik piiaanermut tunngassuteqartut, pillugit suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarput.

Isumaqatigiissutini Namminersorneq pillugu inatsimmi Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni aalajangiisinnaatitaanerup agguarneqarnera pillugu maleruagassat tunngaviusut aamma akisussaaffeqarfiit aammalu danskit aamma kalaallit oqartussaasuisa akornanni suliasat agguarneqarnerisa aalajangersimasumik erseqqissarneqarnera, aallaavigineqarput.

Taamaaliornikkut isumaqatigiissutit aatsitassanut suliasaqarfimmi kalaallit aalajangiisinnaatitaanerisa aamma namminersorneq pillugu inatsit malillugu aatsitassanik piiaanissamut pisinnaatitaaffiup aammalu danskit naalackersuisuisa nunanut allanut, sillimaniarnermut illersornissamullu suliasaqarfimmi aalajangiisinnaatitaanerisa, akornanni ataqatigiissitsipput.

3. Naalackersuisunut sooq taamak isumaqatiginartigiva Kuannersuarni aatsitassarsiornissaq aallartipallassasoq, utaqqinagu nunatta nunanut allanut oqartussaaffiup tiginissaa?

Akissut:

Naalackersuisut Kuannersuarni suliasap sukkasuumik aallartinneqarnissaanik kissaateqartut isumaqatigiittullu oqaatigissallugu, Naalackersuisut isumaat malillugu tunngavissaqanngilaq.

Naalackersuisut isumaqarput suliasaq taanna suliasatut allatuulli aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit oqartussaasunit suliarineqartussaasoq.

Akissuteqaatip matuma ilaani allassimasutut, apeqqummi saqqummiunneqartumi aatsitassanut suliasaqarfimmi aqutsineq aamma nunanut allanut suliasaqarfimmi aqutsineq eqqortumik paasineqarsimasut, takuneqarsinnaasoq Naalackersuisut isumaqanngillat.

Aatsitassanut suliassaqrarfiup Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit pingaernerit ilaattut ineriartortinneqarnissaa Naalakkersuisut siunertaraat. Tamanna ilaatigut pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisini maleruagassat suleriaatsillu nalinginnaasut isiginiarnerisigut aammalu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi maleruagassat, pingaarnertigut inuiaqatigiinni mianerisassat arlallit isumagineqarnissaannik qulakkeerisut, malillugit, suliassanik suliarinnittarnerup pisariaqanngitsumik kinguaattoornertaqanngitsumik pisarnissaata isumagineqarneratigut pissaaq.

”Nunanut allanut susassaqrarfik” suliassaqrarfinnut namminersorneq pillugu inatsimmut ilanngussami allattuiffik 1-imi aamma 2-imi, namminersorneq pillugu inatsimmi kapitali 2-imi maleruagassat malillugit suliassaqrarfinnut Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarsinnaasunut, allassimasunut ilaangilaq. Aammattaaq namminersorneq pillugu inatsimmi § 11 imm. 3 malillugu nunanut allanut sillimaniarnermullu politikkitt naalagaaffiup susassaqrarfigai. Taamaattumik nunanut allanut suliassaqrarfinnut aalajangiisinnatitaaffiup tiguneqarnissaa pillugu aalajangersimasumik sunniutilimmik oqaaseqarsinnaanissamut, namminersorneq pillugu inatsimmit allaanerumik Kalaallit Nunaannut naalagaaffimmi inatsisitigut tunngavissamik allamik tunngavissaqalernissaq pisariaqarpoq.

Danskit naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit aammalu inatsit atuutilersinneqartoq atorlugit nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikkimut tunngasunut immikkullarissunut, piiaanermut avammullu annissuinermut attuumassuteqartunut, pitsaasumik aammalu atorsinnaalluartumik aaqiisutissarsisoqareerpoq. Inatsisit nutaat taakkua uranimik piiaanerup aamma tunisassianik teknologiimillu avammut annissuinerup nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikkimut tunngasortaannaannut tunngasuupput aammalu Kunngeqarfik Danmarkip sillimaniarnermik nakkutiginninnermut suliassaqrarfinmi nunani tamalaani pisussaaffinnut naammassinnissinnaanissaanik qulakkeerisussaallutik.

Taamaattumik Naalakkersuisut oqaatigisinnaavaat namminersorneq pillugu inatsimmut naapertuuttumik uranimik piiaanerup avammullu annissuinerup nunanut allanut, illersornissamut sillimaniarnermullu politikkimut tunngasortai isumagineqareersut.

4. Naalakkersuisut tigusaqarsimappat Kuannersuarni aatsitassarsiorniartut qinnuteqaataannik?

Akissut:

Greenland Minerals and Energy A/S (GME) ulloq 2. december 2015, imminut akilersinnaassutsimut misissuinermut missingiummik kiisalu avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuinermut (VVM) aamma inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutaasussanik nalilersuinermut (VSB) missingiutinik, tunniussivoq.

Aatsitassanut oqartussaasup najoqqutassat taakkua, piumasaqaatinik aalajangersakkanillu atuuttunik naammassinninersut kiisalu tamanut

ammassumik tusarniaassutigineqarnissamut akuerineqarsinnaanissamut naammattumik pitsaassuseqarnerat qulakkearniarlugit, misissorsimavai. VVM-ip aamma VSB-ip iluarsineqartarnissaat pillugit aatsitassanut oqartussaasup GME ingerlaavartumik oqaloqatigisarpaa.

5. Naalackersuisut tigusaqarsimappat peqqissutsimut avatangiisinut uumassuilinnullu kingunerisassat pillugit nalunaarusiamik?

Akissut:

Matuma siuliani oqaatigineqartut GME-p 2015-imi decembarimi (VVM-imut aamma VSB-imut) missingiut siulleq, ilanngussani nalunaarusiat aamma misissuinerit ilanngullugit, tunniuppaa. Oqartussaasut maannakkorpiaq missingiutip imarisai pitsaassusaalu eqqarsaatigalugit tamanut ammassumik tusarniaassutigineqarsinnaassanersoq nalilersorpaat.

6. Taasititsisoqanngikkaluarpalluunniit Narsami innuttaasut amerlanerussuteqartut Kuannersuarni aatsitassarsiornissaq itigartissagaluarpassuk /akerlerissagaluarpassuk Naalackersuisut aatsitassarsiornissamut akuersiniarpat?

Akissut:

Kuannersuarnit aatsitassanik piiaanissaq pillugu qinnuteqaat tiguneqarpat Naalackersuisut taanna aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi maleruagassat malillugit suliarissavaat.

Taamaattumik Naalackersuisut piiaanissamut akuersissummik qinnuteqaammik suliarinneriinngippata, Kuannersuarni aatsitassarsiornissamut suliaasaq akuerineqassamaarnersoq Naalackersuisut oqaaseqarfigisinnaanngilaat.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip akuerineqarnerani Inatsisartut innuttaasut sinnerlugit piiaanissamut akuersissummik pissarsisinnaanissamut killissaliussat piumasaqaatillu atuuttussat naammassineqarsimasussallu aalajangiutereerpaat. Taamaalillutik Inatsisartut, suliaasaq aalajangersimasoq inatsit naapertorlugi piumasaqaatinik tamaginnik naammassinniffiusimappat, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq peqarfimmi aatsitassarsiorniluni misissuiffiusumi piiaanissamut pisinnaatitaaffeqartoq, peqatigisaanik taparserpaat.

Piiaanissamut akuersissummik tunniussisoqarsinnaalernissaanut innuttaasunik taasititsisoqassasoq, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqanngilaq. Kisiannili VVM-imut aamma VSB-imut nassuiaatinik suliaqanngikkat najukkami innuttaasunik akuutitsinissamut piumasaqaammik malittarisassanillu, VVM-imut aamma VSB-imut nassuiaatinut tunngatillugu ammassumik piareersaataasumik apeqqutilliisarnissaq aamma tusarniaasarnissaq pillugit piumasaqaatinik, tusarniaareernerit kingorna itisiliiffiusumik nalunaarusianik suliaqarnissamik piumasaqaammik kiisalu Impact and Benefit Agreements-inik suliaqarnissaq pillugu piumasaqaammik, tamarmik

piiaanissamut akuersissummik tunniussisinnaanissamut piumasqaatitut Naalackersuisunit akuerineqarsinnaasussanik, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit imaqarpoq.

Naalackersuisut taamaalillutik najukkami innuttaasunik aamma najukkami oqartussaasunik annertuumik akuutitsineq pereersimatinnagu aammalu innuttaasunik akuutitsinerup taassuma inernerisa Naalackersuisut aalajangernissamut tunngavissaanni ilaatinneqariinngippata, piiaanissamut akuersissummik qinnuteqaammut isummernialersaanngillat.

7. Nalliit tasiat Narsap qanittuani aatsitassat sinnikuinik eqqaaviusussa q Narsami imeqarfiup Napasup Kuuata attaveqarfigineraa misissorneqarsimava?

Akissut:

Najoqqutassat GME-imit 2015-imi decembarimi oqartussaasunut tunniunneqartut ilaatigut ilanngussanik nalunaarusianik marlunnik, Narsap eqqaani imermik imeqarfeqarnermik, ilanngullugit Nalliit Tasiat aamma Napasup Kuuu, samminniffiusunik, imaqarput. Nassuiaatini tamanut ammasumik tusarniaassutigineqartussani apeqqutip kalluarneqarnissaa Naalackersuisut naatsorsuutigaat.

8. Kuannersuarni pilersarusiortut malillugit Uran qanoq annertutigisooq piiarneqassava?

Akissut:

”Kuannersuarnut killiffik, juni 2015”, GME-ip nittartagaani www.gme.gl nassaarineqarsinnaasoq naapertorlugit, ukiumut agguaqatigiissillugu 512 tons U_3O_8 (“yellow cake”) uranimik 434 tons missaannik akoqartut piiarneqassasut naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Taamaattumik aatsitassarsiorfiup ukiuni 34-imi tunisassiorfiulluni ingerlanissaata naatsorsuutigineqartup ingerlanerani urani 14.756 tons missaanniitooq piiarneqassasooq naatsorsuutigineqarpoq.

GME piiaanissamut akuersissummik qinnuteqaammik inaarutaasumik tunniussisimangimmat, uranip piiarneqartussat annertussusissaatut naatsorsuutigineqarsinnaasoq allannguuteqarsimasinnaavoq.

9. Uran saniatigooralugu piiaraanni imaluunniit pingaarnertut piiaraanni uran piiarneqartup annertussusaa assigiinngissuteqassava?

Akissut:

Naamik. Saffiugassami piiarneqartumi (steenstrupin) aatsitassat assigiinngitsut akuusut ingerlatseqatigiiffiup sunniivigisinnaanngilai, taamaattumillu

tunisassiamut pineqartumut akigititaq qaffannersoq imaluunniit apparnersoq apeqqutaatillugu aatsitassat/pinngoqqaatit annertunerusut annikinnerusulluunniit piiassanerlugit toqqaannartumik toqqarsinnaanagu.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 1-imi allassimavoq, aatsitassanik naleqquttumik isumannaatsumillu piiaanissap, ilanngullugu isumalluutini atorluanaanissaq, avatangiisit aamma inuiaqatigiinni piujuartitsisumik sunniuteqartitsinissaq eqqarsaatigalugit, qulakkeerneqarnissaa aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi siunertaasoq. Tamanna ilaatigut isumaqarpoq akuersissutip pineqartup ataani peqarfik tamarmi naleqquttumik atorluarneqassasoq. Taamatuttaaq Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 19-imi allassimavoq, piianerup aallartinneqarnissaa sioqqullugu peqarfimmut piiaanissamut pilersaummik peqassasoq. Piiaanissamut pilersaarut Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqassaaq.

Kisiannili tuniniaanermut akigititat aallaavigalugit peqarfimmi saffiugassamik piiaanissap suliareqqiinissallu pingaarnersiunerme salliutinissaa ajornassanngilaq. Kisianni aatsitassarsiorfiup atuuffissaata ingerlanissaa eqqarsaatigalugu, ingerlatseqatigiiffiup peqarfimmi piiaanermut piiaanissamut pilersaarut akuerisaasoq malittussaavaa.

10. Kuannersuarni aatsitassarsiortoqassappat Narsap illoqarfittut ineriartorfissaa (tassalu Kuannersuup tungaanut) ajornarsissava?

Akissut:

Aatsitassarsiornermi suliassaq Kalaallit Nunaannut nuna tamakkerlugu aammalu najukkami nalilinnik pissarsiaqartitsissasut Naalakkersuisut siunertaraat. Kommunini pilersaarutit nunami soqutigisat aamma najukkami soqutigisat imminnut ataqatigiinneranni sakkussaapput pingaaruteqartut. Nunatsinni kommunalbestyrelsit kommunip sumiiffiani nunaminertanik atuinissamut kommunimut pilersaummik peqartitsinissamik pisussaaffeqarput. Narsami Kommune Kujallermi kommunimut pilersaarut 2011-2022, akuutissallugu pingaaruteqarpoq.

Kommune Kujallermi 2011-2022-imut kommunimut pilersaarummi allassimavoq, Narsap illoqarfittut ineriartortinneqarnissaanut, illoqarfiup nunataani aatsitassarsiorfimmik ingerlatsisoqarsinnaaneranut illoqarfiup ineriartortinnissaa piareersarneqassasoq, siunnerfimmil ilaasoq. Aammattaaq kommunimut pilersaarummi allassimavoq Narsaq ”inuussutissarsiornermi suliassat angisuut Kuannersuarni aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinissatut ittut imaluunniit Kujataani uuliasiorluni misissuinerit ittut, illusimatinnissaannut piareersimasoq”.

Apeqqummut 4-imut akissuteqaammi allassimasutut, piiaanissamut akuersissummik qinnuteqaammik suli tigusaqartoqanngilaq. Tamanna tunngavigalugu sumiiffimmut paaaviussamut killiliussaq Narsamut sanilliullugu sumut killissanersoq, qularnaatsumik suli ilisimaneqanngilaq. Taamaattumik Narsap annertusarneqarnera Kuannersuarni piiaanermut suliassaq

aallartinneqassappat, akimmisaartinneqassanersoq, maannakkorpiaq oqaaseqarfigiuminaappoq. Taamaattoq naatsorsuutigineqarpoq suliassaq aallartinneqassappat, paaanermut suliassamut atatillugu sulisussarpasuit suliffeqarfippassuillu illusimatinnissaannut sullinneqarnissaannullu, Narsap annertuumik annertusarneqarnissaa pisariaqartinneqartussaavoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut isumaqarput Kuannersuarni paaanermut suliassaq Narsami illoqarfimmik ineriartortitsinerup annertusarneqarnissaanut pissusiviusuni iluaqutaasinnaassasoq.

Taamaattoq erseqqissarneqassaaq ingerlatseqatigiiffiup uppersarsarsinnaappagu paaaneq avatangiisinut, isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pisinnaasoq, aatsaat Naalakkersuisut Kuannersuarni paaanissamut suliassamik akuersissuteqartussaammata.

11. Kuannersuaq ammassappat tunisassiornerup aallartinneraniit ukiut siulliit pingasut iluanaarutitigut nunatta karsianut isertitassat qanoq annertutigisut naatsorsuutigineqarpat?

Akissut:

GME-p paaanissamut akuersissummik qinnuteqaatimi ilaatut suliassami royalty-nit, ingerlatseqatigiiffimmit, iluanaarutinit inunniillu akileraarutinit Nunap karsianut isertitassat naatsorsortussaavai.

GME paaanissamut akuersissummik qinnuteqaammik inaarutaasumik, ilanngullugu imminut akilersinnaassutsimut misissuineq inaarutaasoq, suli tunniussinngimmat, Naalakkersuisut aamma Nunap karsianut isertitassanik nammineerlutik naatsorsuinernik suliqaarnissamut tunngavissaqanngillat.

12. Inuit Narsamiittut innarlerneqannginnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut immikkut ittumik piumasaqaateqarsimappat innarliinnginnissap sakkortusisamik sukateriffigineqarnissaanik? Taamaassimappat aalajangiinnermut tunngavigisat ilanngunneqarnissaat kissaatigaara.

Akissut:

Naalakkersuisut UKA 2015-imi Qinnгорnerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinnгорnernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik saqqummiussipput. Inatsisissatut siunnersuut qinnгорnerit ioninngortitsisartut pillugit aamma qinnгорnernut illersuuteqarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 33, 9. december 2015-imeersutut akuerineqarpoq (Qinnгорnernut inatsit). Qinnгорnernut inatsit nalinginnaasumik atuuppoq, taamaattumillu suliassaqarfik immikkuullarissumik inatsisip atuuffissaani ilaatinneqanngitsutut imaluunniit akisussaaffigineqalersimanngitsutut inissisimanngippat, qinnгорnernut ioninngortitsisartunut qinnгорfigitinnernut tamaginnut atuulluni. Taamaalilluni inatsimmi innuttaasut tamarmik, piumasaqaatini mianerisassanilu inatsimmi aalajangersagaasuni imaluunniit

inatsimmi maleruagassiivigineqartuni, pineqartunut ilaatinneqarnerat qulakkeerneqarpoq. Tamanna assersuutigalugu annertussusissanut killissaliussanut, uuttortaanernik kiffartuussinernut nakkutilliinermullu maleruagassani atuuppoq.

Taamatuttaaq inatsit upalungaarsimasussat immikkut ilisimasallit pillugit piumasaqaammik imaqarpoq. Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik Naalagaaffimmi qinngornernut illersuineranut Institut-imut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqassamaarpoq.

Naatsorsuutigineqarpoq tamanut ammasumik tusarniaanermut atatillugu ingerlatseqatigiiffiup VSB-iani Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup Kuannersuarni aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermut piumasaqaatai naatsorsuutigisaalu, sillimaffigineqassasut.

Danskit suliffinnut nakkutilliisui aamma ataatsimut isigalugu aammalu aatsitassarsiorfinni sulinermuinnaq tunngassuteqanngitsumik, sulisut qinngornernut illersorneqarnissaat pillugu nalunaarummik suliaqarsimapput.

Nalunaarutip ingerlatsivimmi aqunneqarnera Qinngornernut inatsimmut nutaamut qanittuaraavoq, aammalu matuma siuliani piumasaqaatit mianerisassallu Qinngornernut inatsimmi allattorsimasut, aalajangersarneqareerpata, atuutilissalluni.

13. Uran-mik imaluunniit aatsitassat qinngornernik ulorianartumik akullit pillugit aatsitassarsiornermi ajutoortoqassagaluarpat immikkut illuinnartumik sillimaniarnikkut aamma aningaasalersuinissaq eqqarsaatigalugu piumasaqaateqarnissaq naalackersuisuniit piumasarineqarsimava? Aalajangernermut tunngavigisaaq kissaatigaara?

Akissut:

GME piiianissamut akuersissummik qinnuteqaammik inaarutaasumik, ilanngullugu upalungaarsimanissamut pilersaarut, suli tunniussisimanngimmat, upalungaarsimanermut suliniutissat, aatsitassarsiorfimmik suliaqarnermut atasussat pillugit kiisalu upalungaarsimaneq piiianermik suaqarnerup ilaatut qanoq aningaasalersorneqassanersoq piumasaqaateqarnissamut Naalackersuisut maannakkorpiaq tunngavissaqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Randi Vestergaard Evaldsen

